
Werkgeverstussenkomst in verplaatsingskosten hoger sinds 1 februari 2009

CAO nr. 19octies, gesloten in de Nationale Arbeidsraad op 20 februari 2009, betreffende de bijdrage van de werkgevers in de prijs van het vervoer van de werknemers

Werkgeverstussenkomst in de kosten van het openbaar vervoer

1. Een nieuwe CAO van de Nationale Arbeidsraad: de CAO nr. 19octies

De verplichte werkgeversbijdrage in de kosten van het openbaar vervoer voor het woon-werkverkeer werd door een interprofessionele CAO met ingang van 1 februari 2009 substantieel verhoogd.

2. Verhoging van de gemiddelde werkgeverstussenkomst van 60 % naar 75 %

De nieuwe CAO verhoogt de tussenkomst van de werkgever in de kosten van het openbaar vervoer van gemiddeld 60 % naar gemiddeld 75 %.

Die verhoogde werkgeverstussenkomst is omgezet in een tabel met forfaitaire bedragen die nu in artikel 3 van de CAO zelf is opgenomen. In het verleden werd die tabel jaarlijks opgenomen in koninklijke besluiten ter uitvoering van de wet van 27 juli 1962 tot vaststelling van de werkgeversbijdrage in het verlies geleden door de NMBS ingevolge de uitgifte van abonnementen voor werklieden en bedienden. Die tabel werd jaarlijks aangepast naar aanleiding van de aanpassing van de tarieven van de NMBS.

De tabel met de forfaitaire bedragen die nu in de CAO nr. 19octies is opgenomen, geldt vanaf 1 februari 2009. Er is niet voorzien in een indexering van de bedragen. Wel is bepaald dat door de sociale partners tweejaarlijks zal onderhandeld worden over een aanpassing van de forfaits. Tot nader order geldt de tabel dus tot 31 januari 2011.

3. Voor de werknemer voordelige sectorale afwijkingen zijn mogelijk

De regeling van de CAO nr. 19octies is, net zoals de vorige regeling, niet van toepassing op de werkgevers en werknemers die ressorteren onder een paritair comité waar de tussenkomst in de verplaatsingskosten reeds wordt geregeld door een sectorale CAO die minstens in gelijkwaardige voordelen voorziet.

In bedrijfstakken waar een regeling van de werkgeverstussenkomst in de kosten van het openbaar vervoer bestaat die evenwaardig of gunstiger is dan de nieuwe regeling in de CAO nr. 19octies, blijft alles bij het oude. Is de sectorale regeling minder gunstig dan die van de nieuwe CAO nr. 19octies, dan moet zij zo worden aangepast dat zij evenwaardig aan of voordeliger dan de regeling van de CAO nr. 19octies wordt. Gebeurt dat laatste niet, dan zal de CAO nr. 19octies gelden.

Werkgeverstussenkomst in de kosten van verplaatsingen met eigen vervoermiddelen

Hoewel de CAO nr. 19octies, zoals zijn voorganger, de werkgever enkel verplicht tussen te komen in de kosten van het openbaar vervoer, heeft die CAO ook gevolgen voor een eventuele werkgeverstussenkomst in de kosten van het woon-werkverkeer van de werknemers die andere vervoermiddelen gebruiken. Weliswaar bestaat voor de werkgevers geen veralgemeende verplichting tussen te komen in de kosten die de werknemer heeft wanneer hij zich naar het werk verplaatst zonder van het openbaar vervoer gebruik te maken. Maar het is vanzelfsprekend toegelaten in een ondernemings-CAO of in een sectorale CAO in een werkgeverstussenkomst in die kosten te voorzien. Is dat inderdaad het geval, dan moet een onderscheid gemaakt worden tussen twee hypothesen.

1. Geen verwijzing naar de algemene regeling voor het openbaar vervoer

Verwijst de ondernemings- of sectorale CAO niet naar de algemene regeling voor het openbaar vervoer in de CAO van de Nationale Arbeidsraad, noch naar de reglementaire bepalingen m.b.t. de werkgeversbijdrage in de kostprijs van het treinvervoer (de bovengenoemde wet van 27 juli 1962 of zijn uitvoeringsbesluiten), dan blijft alles bij het oude. De ondernemingen of sectoren kunnen m.a.w. hun CAO's m.b.t. de werkgeverstussenkomst in de verplaatsingskosten van werknemers met eigen vervoermiddelen blijven toepassen.

2. Wel een verwijzing naar de algemene regeling voor het openbaar vervoer

Verwijst de ondernemings- of sectorale CAO wél naar de algemene regeling voor het openbaar vervoer (CAO van de Nationale Arbeidsraad of naar de reglementaire bepalingen m.b.t. de werkgeversbijdrage in de kostprijs van het treinvervoer), dan geldt voor de tussenkomst in de verplaatsingskosten met eigen vervoermiddelen van de werknemer een overgangsregeling.

- **Tot 30 juni 2009** wordt de werkgeverstussenkomst in die verplaatsingskosten vastgesteld op basis van het barema dat als bijlage bij de CAO nr. 19octies is opgenomen, rekening houdend met de voorwaarden en modaliteiten bepaald in de bestaande CAO's op sector- of ondernemingsniveau. Het barema dat is opgenomen in de bijlage van de CAO nr. 19octies bevat een gemiddelde werkgeverstussenkomst van 60 %, rekening houdend met de verhoging van de treintarieven sinds 1 februari 2009.

Tot 30 juni 2009 heeft het optrekken van de gemiddelde werkgeverstussenkomst in de kosten van het openbaar vervoer van 60 % naar 75 % dus geen gevolgen. De gevolgen van de verhoging van de werkgeverstussenkomst in het openbaar vervoer op de werkgeverstussenkomst in verplaatsingskosten met eigen vervoermiddelen wordt m.a.w. tijdelijk buiten werking gesteld.

- Maar voor de periode **na 30 juni 2009** moeten de ondernemingen of sectoren initiatieven nemen als zij willen vermijden dat het optrekken van het percentage van 60 % naar 75 % voor het openbaar vervoer doorwerkt in hun afspraken wat de tussenkomst in de kosten van het private vervoer betreft.

Indien vóór 1 juni 2009 bij ondernemings- of sectorale CAO *een andere regeling* wordt overeengekomen, zal die gelden vanaf de daarin overeengekomen datum.

Indien vóór 1 juni 2009 *geen dergelijke CAO* wordt gesloten, zal de bestaande ondernemings- of sectorale CAO opnieuw volledig uitwerking krijgen vanaf 1 juli 2009 en dus een hogere werkgeverstussenkomst tot gevolg hebben.

Conclusie

Wat de werkgeverstussenkomst in de kosten van het *openbaar vervoer* betreft, moet sinds 1 februari 2009 een hogere tussenkomst worden betaald.

Als is voorzien in een werkgeverstussenkomst in de verplaatsingskosten met *eigen vervoermiddelen* bij CAO gesloten op ondernemings- of sectoraal vlak met verwijzing naar de algemene regeling voor openbaar vervoer, moet voor 1 juni 2009 actie worden ondernomen als de werkgever een verhoging van zijn tussenkomst wil vermijden. Bestaan er dienaangaande afspraken in de individuele arbeidsovereenkomst die verwijzen naar de algemene regeling voor openbaar vervoer, dan geldt geen overgangsregeling zodat de werkgeverstussenkomst sinds 1 februari 2009 verhoogd is. Werkgevers die de verhoging nog ongedaan willen maken, moeten onmiddellijk in actie schieten. Let wel, die individuele afspraken kunnen alleen met akkoord van de werknemer aangepast worden.

Ann Taghon.

Meer informatie over dit onderwerp is te vinden in het Sociaal Compendium 08-09, hét standaardwerk van het Belgisch arbeids- en socialezekerheidsrecht (www.sociaalcompendium.be)
